ОПЕРАТИВНА НАРЕДБА **РЕДНИ БРОЈ ОПЕРАТИВНЕ НАРЕДБЕ: ОН 2 – FCL**	*Бр.протокола* *2-4-50-1063-1/12*

Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине

Обавјештење о издавању оперативне наредбе која се односи на обавезу уписа провјере језичке способности за језик који се користи у радио-телефонској комуникацији у пилотску дозволу

Датум издавања: 27.07.2012. **Мјесто издавања:** Бања Лука

Образложење за издату оперативну наредбу

Међународна организација за цивилно ваздухопловство (ICAO) утврдила је обавезу процјене познавања нивоа језичке способности за особље које учествује у радио-телефонској комуникацији у ваздушном саобраћају. Дати захтјев дефинисан је ICAO Анексом 1 (Annex 1 - Personnel Licensing – 1.2.9 Language Proficiency), а његова примјена је разрађена приручником којим се дефинишу захтјеви за провјеру језичке способности - Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements. Такође, обавезу тестирања и процјене нивоа познавања енглеског језика за носиоце овлашћења за инструментално летење (IR/SE односно IR/ME) дефинишу одредбе JAR-FCL 1.200 и 2.200 прописане захтјевима JAR-FCL 1 и JAR-FCL 2.

Овом оперативном наредбом уводи се обавеза уписа минимално једног језика у службеној употреби у БиХ у одговарајућу пилотску дозволу, односно обавеза уписа нивоа познавања енглеског језика у пилотску дизволу за све пилоте који у предметној дозволи имају уписано овлашћење за инструментално летење на једномоторним и вишемоторним ваздухопловима (IR/SE односно IR/ME).

Обавезу уписа енглеског језика у одговарајућу пилотску дозволу има летачко особље које учествује у извођењу летачких операција у међународном ваздушном саобраћају, осим оних земаља у којима је службени језик у радио-телефонској комуникацији један од језика у службеној употреби у БиХ.

Услови за упис одређеног нивоа језичке способности за језик који се користи у радио-телефонској комуникацији су:

A. За језик који се користи у службеној употреби у БиХ и/или енглески језик, путем тестирања
   Пилоти који након тестирања (провјере) добију задовољавајући ниво познавања енглеског језика (ниво 4/5/6) имају право уписати провјеру познавања језика у службеној употреби у БиХ и/или енглеског језика са роком трајања у рубрици "XIII Примједбе/Remarks" у дозволи (тестирање спроводи BHDCA путем овлашћених испитивача за језик у службеној употреби у БиХ)
B. За енглески језик
   Процијењени ниво 6 познавања енглеског језика могуће је уписати у дозволу испуњавањем једног од услова који су дефинисани у ICAO приручнику за имплементацију ICAO захтјева за процјену нивоа познавања језика, Поглавље 6., тачка 6.2.8.11, а који су дефинисани кроз сљедећи захтјев:
   - да се ради о језику који је испитаник користио током дјетињства у породици, заједници и образовању, и/или
   - да је дужи период боравио (уз доказ) у заједницама у којима се предметни језик користи у друштвеном, професионалном или образовном окружењу, и/или
   - да је испитаник провео дуже периоде током којих је учио језик или стицао дипломе из високог образовања

   Кандидат је дужан да о школовању или животу и раду у држави говорног подручја за језик који је предмет уписа достави детаљне доказе BHDCA.

Непоступање по овој оперативној наредби за посљедицу има неиздавање JAR-FCL летачке дозволе летачком особљу обухваћеном овом оперативном наредбом.

Разлог издавања оперативне наредбе

У периоду пуне примјене захтјева JAR-FCL у области летачких лиценци уочени су недостаци који директно утичу на ниво способности комуникације летачког особља у току извођења летачких операција у ваздушном простору БиХ.

Увођењем ове оперативне наредбе, BHDCA у потпуности обезбјеђује све предуслове за издавање дозвола у складу са ICAO и JAR-FCL 1 и 2 захтјевима.

*Потпис генералног директора:*_____